

Ús de cookies

Aquest web utilitza 'galetes' per millorar l'experiència de navegació. Si continueu navegant entenem que les accepteu. [Més informació](#)

FORMACIÓ
OBERTA AL MÓN

UNIVERSITAT DE LLEIDA

Dijous 14.05.15

Informació Notícies

La Botiga

Cerca a Vilaweb

Notícies

Dimecres 11.03.2015 19:04

Autor/s: **Vicent Partal**

Dimarts presentació a L'Espai VilaWeb de 'Cartografia, ideologia i poder'

El llibre de Rafael Company estudia com representen el nostre país els atles del Touring Club italià

Tweet

40

8+1

0

Iniciar

Rafael Company, historiador i primer director del Museu Valencià de la Il·lustració i la Modernitat, publica un estudi llaminer sobre els mapes etnolingüístics del Touring Club italià. Pren un esment especial en la manera com representen els 'catalani'. 'Cartografia, ideologia i poder', un volum extraordinàriament editat per Publicacions de la Universitat de València, es presentarà aquest dimarts 17 de març a les vuit del vespre a l'Espai VilaWeb de Barcelona.

En la presentació prendrà part el propi autor, acompanyat de Jordi Manent, subdirector de la Revista de Catalunya, Antoni Durà, professor de geografia de la UAB i el director de VilaWeb Vicent Partal.

Entrevista amb Rafael Company:

—Per quin motiu aquesta obsessió amb uns mapes concrets, els del Touring Club Italià?

—Cal entendre el context en què naixen aquests mapes. Arriben en un moment en què molta gent té la voluntat de posar Itàlia a l'altura dels altres gran països europeus en tots els terrenys. També en el cartogràfic, en què Alemanya era la gran referència. Ells volen que Itàlia siga reconeguda pels seus atles i això fa que acaben creant una cartografia excelsa, molt reconeixible. Amb una característica interessant: aquells italians són molt nacionalistes i saben que perquè els italians estimen Itàlia els calen mapes que ensenyen Itàlia als italians. Que mostren una certa idea d'Itàlia. Però que alhora els siguin útils per a moure's pel país. Tot plegat els impel·leix a tenir una divisió cartogràfica de primera línia, que és senzillament admirable.

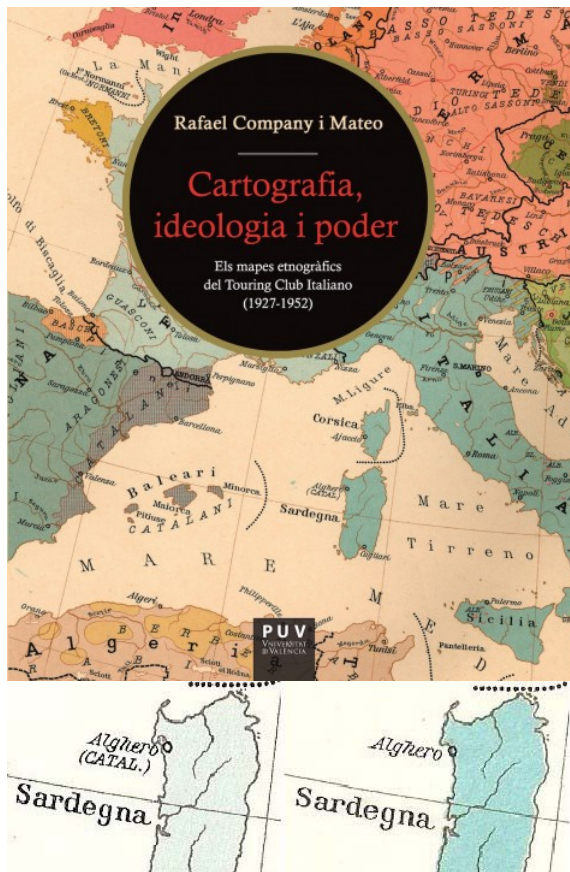
—Però com hi va arribar?

—Per internet, és clar! Un dia a [David Rumsey.com](#), que és una web de col·leccions de mapes impressionant, vaig veure els mapes etnolingüístics del Touring Club i em va colpir la seua acuradíssima cartografia, la forma tan subtil i ben pensada que tenien de representar els diversos pobles i les seues subdivisions... Després vaig descobrir els llibres d'Eduardo Boria, especialment 'Cartografia e Potere' i una cosa va anar portant una altra. Boria estudia els atles italians del segle XX i el que explica és impressionant. En aquest sentit cal entendre que el meu llibre és completament guiat: per Josep Vicent Boira ací i pels meus referents italians Boria i Claudio Cerreti, autor de 'Geografia e minoranze'. Ells dos sobretot representen la geografia crítica. La geografia ha estat qualificada sovint de freda, allunyada de les pulsions i les passions, però això no és cert. Només cal entendre com i per què es fan els mapes!

—Algú va dir que si vols fer un país només necessites un mapa i una bandera...

—En l'imaginari col·lectiu dels estats els mapes tenen una transcendència enorme. Els posen a les parets de les escoles, ara apareixen quan expliques l'oratge per televisió. És evident, per tant, que és amb allò que t'has d'identificar. I si els mapes dels estats constituïts juguen a favor d'ells passa a l'inrevés amb els mapes etnolingüístics, que hi juguen a la contra. S'ha arribat a dir que l'auge dels nacionalisme no hauria estat possible sense el recurs a la cartografia. Les masses, la ciutadania necessita els mapes per a representar-se ella mateixa. Això els fa tan determinants.

—A la Itàlia del període que estúdieu tampoc no devia ser fàcil, tot plegat.

Bu
Ca
Sa
£2
Extr
400
Bus
Car
Disj
in 2
Ord

—Precisament és molt interessant de veure com, en els atles del Touring, els algueresos i les altres minories nacionals hi figuren entre el 1927 i el 1939. I és quasi més interessant encara de veure com després el feixisme els esborra de la cartografia. Hi ha la ideologia i hi ha el poder al servei d'una manera d'entendre Itàlia.

—Però vós no en devíeu veure gaires, de mapes etnolingüístics, de xiquet...

—L'absència d'aquests mapes en la formació escolar ja és una opció ideològica! Jo vaig anar a escola en el tardofranquisme i de mapes etnolingüístics simplement no n'hi podia haver. El règim no hauria pogut suportar-ho. A tot estirar, algun mapa de les llengües d'Espanya i tan pocs com fos possible. Però la cosa trista és que les escoles d'avui dia continuen igual.

—Quina és la diferència entre un mapa lingüístic i un d'etnolingüístic?

—El mapa d'una llengua és més objectiu. El mapa etnolingüístic obliga l'autor a fer una tria. Aquests què són? I aquells? Com és normal, la llengua marca molt. Però no únicament. Els mapes del Touring Club, per exemple, identifiquen als Balcans els musulmans que parlen serbocroat i els fan aparèixer a banda, per exemple. Vist des d'avui, qui pot dubtar que aquesta és una distinció de pes? Però en l'època els cartògrafs, els geògrafs, van haver de triar si els feien aparèixer o no. Ho van encertar.

—El vostre llibre, però, va més enllà, en la intenció. Parleu dels mapes de Touring Club, però centrant-vos en la visió que tenen dels valencians, dels catalans...

—Perquè, havent viscut la Batalla de València, sempre m'ha interessat molt la visió exterior sobre nosaltres. Com a valencià visc en el problema i vull saber, amb independència dels debats endògens, com ens veuen des de fora.

—I?

—Bé, la cosa més clara que es pot dir és que generalment ningú no trenca el cordó entre València i Catalunya. En tot cas trobes gent que, benèvolament, ens inclouen junts en l'espai occità, francès fins i tot. I evidentment hi ha la cartografia espanyolista on desapareixem els uns i els altres, també junts. Però és que la cartografia espanyolista ha arribat a fer desaparèixer en alguna ocasió els bascos i tot, que, des del punt de vista ètnic, és una autèntica animalada.

—Els de fora veuen aquest tronc comú entre Catalunya i el País Valencià amb facilitat, però si els de dins no el volen veure...

—Però és que els de dins no han vist mai aquests mapes! Quanta gent comprava atles a València? Atles estrangers, vull dir; de qualitat. La gent no ha tingut l'oportunitat de veure aquests mapes i crec que és important que siguin vistos. La visió des de fora no crec que canvie la visió des de dins, però segur que fa entrar el dubte. La cartografia que ens ha arribat als valencians és molt limitada, sovint traduccions d'Agostini i prou. I allà, a l'Agostini, que era la casa preferida dels feixistes, hi ha l'Espanya més Espanya i prou. Gens de pluralitat.

—Doneu-me una cartografia i canviaré un país?

—No. Només es tracta d'intentar que gent que té molts apriorisme es mire tot això i dubte. Que es demane raonablement com és que passa.

—Kaplan ha posat de moda tot això del retorn de la geografia. Els valencians som uns hiperhistoriats: ens convé més la geografia?

—La història és més del segle XIX que la geografia, que és molt del segle XXI. Què veus ara a internet? Mapes de tot! Jo sóc educat en la història com a pilar de meditació, però la geografia ja es veu que és molt important. Boira, Vinyoles... molts debats valencians tenen una expressió geogràfica potent. La presència o l'absència del corredor mediterrani, per exemple, no dibuixen models de país o d'estat on són molt visibles els beneficis o les càrregues?

—A l'hora d'escriure un volum com aquest sou conscient que hi haurà qui el llegirà també com un canvi ideològic respecte del que va representar Rafa Company temps arrere? A la portada hi ha ben recognoscible un mapa dels Països Catalans...

—Jo crec que sempre he estat un indubtable nacionalista valencià catalanòfil. I la meua lleialtat sempre ha tingut com a nucli central el País Valencià. No hi veig cap problema per aquesta banda, doncs. Siga com siga, jo no he mirat mai cap a ponent. Ni ho he fet ni ho faré, que simplement no em naix.

—És difícil d'acabar aquesta entrevista sense demanar-vos com us sentiu davant una publicació tan exquisida com la que ha fet Publicacions de la Universitat de València. Aquest llibre és un objecte bellíssim...

—Estic emocionat, pràcticament sense paraules. El volum causa admiració a Itàlia i això és molt important per mi. La maqueta, el tractament del

Publicitat

High-efficiency defoamer

Rapid break foam of aqueous medium application in coatings Mail us!

○ ○

Facebook

Inicia sessió

To use Facebook's social plugins, you must switch from using Facebook as Publicacions Universitat de València to using Facebook as Maria Puv.

color, la reproducció adequada de cada mapa... són tants detalls!

Publicacions de la Universitat de València és un orgull per al País Valencià i ara, treballant per fer aquest llibre amb bibliotecaris de tot el món, he constatat que és una editorial coneguda i reconeguda en tots els continents. El premi que em va atorgar la Societat Coral el Micalet em va permetre de fer el llibre però he de reconèixer, i ho faig de gust, que els professionals que l'han editat l'han fet créixer, molt.

Celebrate May Maker Days

Save 15% On 3D Printing
Your Design In 8 Of Our
Most Popular Materials.

Tweet

40

8+1

0

Iniciar

[Portada](#) [ACN](#) [Lletres](#) [Tecnologia](#) [Gastronomia](#) [Música](#) [In English](#) [Locals](#) [Altres llengües](#) [VilaWeb TV](#) [Canals VW TV](#) [Altres TV](#) [L'Internauta](#) [a l'ITunes](#) [Mail](#)
[Obert](#) [Editorial](#) [Blocs](#) [Opinió contundent](#) [Cartes creuades](#) [Anàlisi](#) [Dels lectors](#) [Amb independència](#) [Cetrencada](#) [Inspira](#) [Mètode](#) [Núvol](#) [Tornaveu](#) [CCN](#)
[Veu de Mallorca](#) [Fes ta festa](#) [Cultura Popular BCN](#) [Portada](#) [Què és?](#) [Apuntar-s'hi](#) [Gestió](#) [Ajut](#) [Blocs](#) [Revista mensual](#) [Correu](#) [Contacte](#) [Fòrums](#) [a](#)
[Facebook](#) [a Twitter](#) [Xat](#) [Enquestes](#) [Debats](#) [15anys](#) [Capde7mana](#) [Cursos](#) [Diari Escola](#) [EscolesenXarxa](#) [Estudia.cat](#) [Visites redacció](#) [Botiga](#) [Correu](#) [Apps](#)
[Mòbils](#) [Nosaltres.cat](#) [Edicions PDF](#) [Llibre d'Estil](#) [Oratge](#) [Biblioteca](#) [Hemeroteca](#) [Butlletí](#) [Espai Vilaweb](#) [Cursos](#) [La nova redacció](#) [Lloguer espais](#) [Visites](#)
[escoles](#) [Habitatge](#) [Compra/Venda](#) [Feina](#) [Agenda](#) [Serveis](#) [Vehicles](#) [L'Aparador](#) [Catanyol](#) [15 anys](#) [Història](#) [Tu i VilaWeb](#) [Aquell dia](#)

[Versió mòbil](#) [Publicitat](#) [Mapa web](#) [Contacte](#) [Qui som](#) [Avis legal](#) [Privacy Policy](#)

Reportatges

Partal, Maresma & Associats, S.L.
 Ferlandina 43 08001 Barcelona 93.442.64.39

Produït per gnuine